

SIKKERHEDSDATABLAD

udarbejdet af ALECTIA A/S

 Udstedelsesdato: 12. september 2014
 Erstatte: 31. januar 2012
 Version: 12

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

- 1.1. Produktidentifikator:** **BYGNINGSASFALT**
 Varenr. 342 PR-nr. 2169134
- 1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:**
 Til fugtisolering og vedligeholdelse af murværk.
- 1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:**
 Nordic Waterproofing A/S / Phønix Tag materialer, Vester Alle 1, 6600 Vejen, tlf. 79 96 21 21, E-mail: info@phonixtagmaterialer.dk
- 1.4. Nødtelefon:**
 Ring Giftlinjen (Bispebjerg Hospital), tlf. 82 12 12 12 ved forgiftning.

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

- 2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**
 DPD-klassificering: R10 R66 R67 (1999/45/EF).
 CLP-klassificering: Flam. Liq. 3;H226 STOT SE 3;H336 EUH066 (CLP 1272/2008).

2.2. Mærkningselementer:		Farepiktogram Signalord
Indeholder:	Kulbrinter, C9-C11, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2 % aromater.	 ADVARSEL
Faresætninger:	Brandfarlig væske og damp. (H226) Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. (H336)	
Sikkerhedssætninger:	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101) Opbevares utilgængeligt for børn. (P102) Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt. (P210) Brug kun udendørs eller i et rum med god udluftning. (P271) Bær beskyttelseshandsker. (P280) Indhold/beholder bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler på kommunal modtagestation. (P501)	
Supplerende oplysninger:	Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud. (EUH066)	

- 1993-kodenr. (MAL-kode):** 2-1 (1993).
- VOC-mærkning:** VOC-grænseværdi (kat. A/c): 430 g/l (2010).
 Produktets VOC-indhold: max. 356 g/l.

- 2.3. Andre farer:** Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER**3.2. Blandinger:**

Indeholder:

CAS-nr. EF-nr.	REACH reg.nr.	%	Kemisk navn:	DSD-klassificering CLP-klassificering	Note:
8052-42-4 232-490-9	01- 2119480172- 44	55-65	Bitumen	Ingen	-
64742-48-9 919-857-5	01- 2119463258- 33	35-45	Kulbrinter, C9-C11, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2 % aromater	R10 Xn;R65 R66 R67 Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox. 1; H304 STOT SE 3;H336 EUH066	1, 2, 3

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger

1) Stoffet er optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler.

2) Stoffet er flygtigt ifølge Arbejdstilsynet.

3) R65 bortfalder pga. produktets høje viskositet.

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**

Indånding: Frisk luft og hvile under opsyn. Søg evt. læge.
Ved bevidstløshed tilkaldes ambulance. Hvis patienten ikke trækker vejret, gives kunstigt åndedræt. Patienten, som trækker vejret, lejres i aflåst sideleje og holdes varm.

Hud: Fjern forurenede tøj. Vask altid huden grundigt med sæbe og vand. Brug evt. hudrensemiddel. Efter afvaskning smøres huden med en fed creme. Ved hududslet eller andre hudgener: søg læge.

Øjne: Skyl straks grundigt med vand i mindst 15 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes. Spil øjet godt op. Søg læge ved fortsat irritation.

Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik vand. Fremkald ikke opkastning. Søg læge.

Forbrænding: Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Lad fastbrændt bitumen sidde. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus; fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede: Indånding af dampe kan medføre irritation af luftveje, svimmelhed og sløvhed. Stænk i øjnene kan give irritation. Affedter huden. Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig: Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1. Slukningsmidler: Brand slukkes med skum, pulver, kulsyre eller vandtåge.
Brug ikke vandstråle, da det spreder branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen: Ved brand kan dannes bl.a. kulilte, kuldioxid og sod.

5.3. Anvisninger for brandmandskab: Skal afpasses med omgivelserne - ved større brande anvendes dog normalt fuld beskyttelsesdragt og luftforsynet åndedrætsværn.
Beholdere i nærheden af brandstedet flyttes eller holdes afkølede med vand/vandtåge.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:	Sørg for god ventilation. Brug værnemidler. Vær opmærksom på eksplosionsfaren. Fjern enhver antændelseskilde.
6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:	Spild må ikke udledes til kloak, jord, vandløb, søer og lignende.
6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:	Spild opsamles med granulat, sand eller lignende ikke-brændbart materiale og kommes i affaldsbeholdere.
6.4. Henvisning til andre punkter:	Se punkt 8 for værnemiddeltpe. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: HÅNTERING OG OPBEVARING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:	Undgå kontakt med hud og øjne. Undgå indånding af dampe. Sørg for mekanisk ventilation ved indendørs brug. Ryning og brug af åben ild forbudt.
7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:	Opbevares i tæt lukket emballage på et køligt og godt ventileret sted. Følg Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for opbevaring af brandfarlige væsker, brandfareklasse II-1. Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn, og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lignende.
7.3. Særlige anvendelser:	Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**8.1. Kontrolparametre:****Grænseværdi**

Stofnavn	Identifikation	Grænseværdi	Anmærkninger
Kulbrinter, C9-C11, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2 % aromater	CAS-nr.: 64742-48-9 EF-nr.: 919-857-5 Registreringsnummer: 01-2119463258-33	25 ppm 145 mg/m ³	-
Retsgrundlag:	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507, maj 2011, Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer samt senere ændring. At-vejledning nr. C.0.1., august 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.		
Anmærkninger:	Ingen.		
Målemetoder:	Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejds-hygieniske målinger.		

DNEL-værdier

Stofnavn	DNEL-værdi
Bitumen	Arbejdstager: 2,9 mg/m ³ /8h (aerosol - inhalation) Forbruger: 0,6 mg/m ³ /24h (aerosol - inhalation)
Kulbrinter, C9-C11, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2 % aromater	Arbejdstager: Inhalation (langtidseksponering - systemisk virkning) 871 mg/m ³ Dermal (langtidseksponering - systemisk virkning) 208 mg/kg bw/dag Forbruger: Inhalation (langtidseksponering - systemisk virkning) 185 mg/m ³ Oral (langtidseksponering - systemisk virkning) 125 mg/kg bw/dag Dermal (langtidseksponering - systemisk virkning) 125 mg/kg bw/dag

DMEL-værdier

Stofnavn	DMEL-værdi
Kulbrinter, C9-C11, n-alkaner, isoalkaner, cykliske, < 2 % aromater	Forbruger: Oral (langtidseksponering - systemisk virkning) 16 Bemærkninger: NOAEL. Data kilde: ECHA Dermal (langtidseksponering – systemisk virkning) 16 Bemærkninger: NOAEL. Data kilde: ECHA

8.2. Eksponeringskontrol**Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:**

Sørg for god ventilation. Reglerne i Arbejdstilsynets "Bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter" nr. 302/1993 skal følges. Der skal være let adgang til rindende vand og øjenskyllflaske.
Vask hænder før pauser, måltider, toiletbesøg, og efter endt arbejde. Brug mild sæbe og vand efterfulgt af fed creme. Vand og rensmiddel skal medbringes, hvis arbejdet ikke foregår nær skurvogn eller samlingssted

Personlige værnemidler**Beskyttelse af åndedrætsorganer:**

Brug hel- eller halvmaske med A2 filter. Der må arbejdes uden åndedrætsværn ved behandling af små flader udendørs eller hvis dampene ved effektiv naturlig ventilation blæses bort fra ansigtet. Luftforsynet halvmaske skal anvendes ved behandling af store flader, nicher og lignende, indendørs.

**Beskyttelse af hænder:
Beskyttelse af øjne/ansigt:
Beskyttelse af hud:**

Brug beskyttelseshandsker af f.eks. nitrilgummi evt. med underhandsker af bomuld.
Brug ansigtsskærm ved stænkende arbejde.
Brug overtræksdragt, hvor der sker tilsmudsning i en sådan grad, at almindeligt arbejdstøj ikke beskytter mod hudkontakt med produktet. Ved stænkende arbejde skal desuden anvendes hætte, hjelm eller kasket med stor skygge.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

Ingen særlige.

PUNKT 9: FYSISK-KEMISKE EGENSKABER**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende:	Sort, flydende	Damptryk:	Ikke bestemt
Lugt:	Karakteristisk	Dampmassefylde:	Ingen data
Lugttærskel:	Ingen data	Relativ massefylde:	0,923 g/cm ³
pH-værdi:	Ikke relevant	Opløselighed:	Organisk opløsningsmiddel
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data	Fordelingskoefficient n-oktanol/vand:	5-6,7 (opløsningsmiddel)
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	> 140°C	Selvantændelsestemperatur:	Ca. 250 °C
Flammepunkt:	42 °C	Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Fordampningshastighed:	Ingen data	Viskositet:	1460 cP (20 °C)
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ingen data	Eksplorative egenskaber:	Ingen data
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser:	0,6-6 vol %	Oxiderende egenskaber:	Ikke relevant

9.2. Andre oplysninger

Brandfareklasse:	II-1
Blandbar med vand:	Nej

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet:	Ikke reaktivt.
10.2. Kemisk stabilitet:	Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger
10.3. Risiko for farlige reaktioner:	Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet og danne eksplosive blandinger med luft. Dampene fra produktet er tungere end luft og kan spredes langs gulvet.
10.4. Forhold, der skal undgås:	Undgå varme, åben ild og antændelseskilder.
10.5. Materialer, der skal undgås:	Undgå stærke oxidationsmidler.
10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:	Sundhedsfarlige nedbrydningsprodukter kan dannes ved høje temperaturer.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Indånding:	Indånding af dampe kan medføre irritation af luftveje, svimmelhed, sløvhed, hovedpine, beruselse og nedsat reaktionsevne samt ved høje koncentrationer bevidstløshed. 64742-48-9: LC50 (inhalation, kanin): > 5000 mg/m ³ /8 h (OECD 403)
Hud:	Affedter huden. 64742-48-9: LD50 (dermal, kanin): > 5000 mg/kg (OECD 402)
Øjne:	Stænk i øjnene kan virke irriterende.
Indtagelse:	Kan virke irriterende. Kan give ubehag. 64742-48-9: LD50 (oral, rotte): > 5000 mg/kg (OECD 401)
Langtidsvirkninger:	Langvarig eller gentagen indånding af dampe kan medføre skader på centralnervesystemet herunder hjerneskader med symptomer som bl.a. træthed, hovedpine, koncentrations- og hukommelsesbesvær. Langvarig eller gentagen hudkontakt kan give irritation og eksem. Langvarig og gentagen hudkontakt med produktet kan muligvis medføre hudkræft. IARC (det internationale kræftforskningsagentur) vurderer, at bitumenopløsninger i nogle dyreforsøg ved pensling på hud har virket kræftfremkaldende.

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1. Toksicitet	Kun ved større lokale udslip kan opløsningsmidlet udgøre en risiko for organismer der lever i vand. Bitumen anses ikke for at være skadeligt for miljøet. 64742-48-9: LL50, fisk (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), 96 h: > 1000 mg/l. EL50, alger (<i>Pseudokirchnerella subcapitata</i>), 72 h: > 1000 mg/l. LC ₅₀ , alger (<i>Pseudokirchnerella subcapitata</i>), 72 h: 100 mg/l. EL50, dafnier (<i>Daphnia magna</i>), 24 h: > 1000 mg/l.
12.2. Persistens og nedbrydelighed	Bitumen er meget langsomt nedbrydeligt. Opløsningsmidlet er biologisk let nedbrydeligt. 64742-48-9: Nedbrydelig (80 %, 28 dage).
12.3. Bioakkumuleringspotentiale	Det vurderes at opløsningsmidlet kan ophobes (bioakkumuleres) i organismer. Log Pow: 5-6,7.
12.4. Mobilitet i jord	Opløsningsmidlet har lav mobilitet i jord.
12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering	Produktet indeholder ingen PBT eller vPvB stoffer.
12.6. Andre negative virkninger	Produktet flyder oven på vand. Kan spredes i vandmiljøet.

PUNKT 13: FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Spild, rester m.v. afleveres som kemikalieaffald til kommunal modtagestation.

EAK-kode: 08 01 11	Kemikalieaffaldsgruppe: H
---------------------------	----------------------------------

Absorptionsmidler (granulat, sand eller lignende) forurenede med produktet, brugte værnemidler og lign. EAK-kode: 15 02 02.

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Produktet er ikke omfattet af bestemmelserne i ADR for emballager < 450 liter jvnf. afsnit 2.2.3.1.5.

Produktet er ikke omfattet af bestemmelserne vedrørende emballage og mærkning i IMDG for emballager < 30 liter jvnf. afsnit 2.3.2.5. Transportdokumentet skal indeholde følgende sætning: "Transport in accordance with 2.3.2.5 of the IMDG Code."

ADR/RID

14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	14.3. Transportfareklasse	14.4. Emballagegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre oplysninger
1268	PETROLEUMSPRODUKTER, N.O.S.	3	III	Nej	Farenr. 30

IMDG

14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	14.3. Transportfareklasse	14.4. Emballagegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre oplysninger
1268	PETROLEUM PRODUCTS, N.O.S.	3	III	Nej	EmS: F-E, S-E

ADN

14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	14.3. Transportfareklasse	14.4. Emballagegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre oplysninger
1268	PETROLEUM PRODUCTS, N.O.S.	3	III	Nej	-

IATA

14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	14.3. Transportfareklasse	14.4. Emballagegruppe	14.5. Miljøfarer	Andre oplysninger
1268	PETROLEUM PRODUCTS, N.O.S.	3	III	-	-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø: Unge under 18 år må ikke arbejde med produktet. Særlige regler gælder for unge under uddannelse. Produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer, Bilag IV – Arbejde med asfaltmaterialer. Udsprøjtning af produktet er ikke tilladt.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering: Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Ændringer:	Version 12. Ændringer i punkt 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 og 16.
Forkortelser:	PBT: Persistent, bioakkumulerende, giftig (Persistent, Bioaccumulative and Toxic). vPvB: Meget persistent, meget bioakkumulerende (very Persistent and very Bioaccumulative). VOC: Flygtig organisk forbindelse (Volatile Organic Compound). DSD: Stofdirektivet (Dangerous Substance Directive). DPD: Præparatdirektivet (Dangerous Preparation Directive). CLP: CLP forordningen (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging). DNEL: Den største mængde af et stof, et menneske kan udsættes for, uden der kan påvises nogen skadelige effekter (Derived No Effect Level). DMEL: Udledt minimums effektniveau (Derived Minimal Effect Level). LD50: Dødelig dosis 50 % (Lethal Dose 50 %). LC50: Dødelig koncentration 50 % (Lethal Concentration 50 %). LL50: Dødelig niveau 50 % (Lethal Level 50 %). EL50: Effekt niveau 50 % (Effect Level 50 %). LClo: Laveste koncentration hvor der kan observeres en dødelig effekt (Lethal Concentration Low). Log Pow: Fordelingskoefficient (octanol/vand) (Partition coefficient (octanol/water)). Xn: Sundhedsskadelig. Flam. Liq.: Brandfarlig væske. STOT SE: Specifik målorgantoksicitet — enkelt eksponering. Asp. Tox.: Aspirationsfare.
Metode til klassificering:	Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.
R-sætninger:	R10 Brandfarlig. R65 Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. R66 Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. R67 Dampene kan give sløvhed og svimmelhed.
H-sætninger:	H226 Brandfarlig væske og damp. H304 Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene. H336 Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed. EUH 066 Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.
Krav om uddannelse:	Produktet må kun bruges af personer, som har gennemgået et af kurserne "Tagdækning, sikkerhed ved arbejde med asfaltmaterialer" eller "Sikkerhed ved arbejde med kold asfalt og bitumen". Ved arbejde med produktet skal de pågældende personer være tilmeldt og have gennemført første ledige kursus. Indtil uddannelsen er gennemført skal brugeren have en særlig instruktion med 4 ugers mellemrum. Instruktionen skal gives af en person, der har gennemgået uddannelsen. Brugeren skal kende indholdet af dette sikkerhedsdatablad.
Øvrige oplysninger:	Dette produkt skal opbevares, håndteres og bruges i overensstemmelse med god industriel arbejds-hygienisk praksis. Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af leverandørens oplysninger om fysisk/kemiske egenskaber og samtlige indholdsstoffer i produktet.
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail):	Susanne Brandt Hansen (sbha@alectia.com)

Afsluttende bemærkning: Da brugerens arbejdsforhold ligger uden for vort kendskab og vor kontrol, gøres opmærksom på, at det altid påhviler brugeren at foretage de nødvendige forholdsregler for at efterleve gældende regler. Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af oplysninger stillet til rådighed af leverandøren samt gældende EU- og national lovgivning.